

Duits - vmbo : vakspecifieke informatie centraal examen 2019

Deze informatie maakt deel uit van de Septembermededeling van het College voor Toetsen en Examens (zie Examenblad.nl).

Veranderingen t.o.v. 2018 zijn geel gemarkeerd.

Veranderingen t.o.v. de Septembermededeling zijn blauw gemarkeerd.

alle leerwegen: BB, KB en GL/TL

examenstof:	zie syllabus 2019														
syllabus voor 2019 gewijzigd ten opzichte van 2018?	nee														
nadere informatie:	<p>Het centraal examen Duits kan bestaan uit drie soorten opgaven: de meerkeuzevragen, de voorgestructureerde vragen en de open vragen. Binnen die categorieën zijn verschillende vraagvormen denkbaar, bijvoorbeeld.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Vraagsoorten</th> <th>Vraagvormen</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="2">meerkeuzevragen</td> <td>1. meerkeuze met 3 - 6 alternatieven</td> </tr> <tr> <td>2. meerkeuze - invul(cloze)</td> </tr> <tr> <td rowspan="4">Voorgestructureerde vragen</td> <td>3. in-of aanvulvraag</td> </tr> <tr> <td>4. combinatievraag</td> </tr> <tr> <td>5. beweringenvraag</td> </tr> <tr> <td>6. ordeningsvraag</td> </tr> <tr> <td rowspan="3">Open vragen</td> <td>7. citeervraag</td> </tr> <tr> <td>8. kort-antwoordvraag</td> </tr> <tr> <td>9. lang-antwoordvraag</td> </tr> </tbody> </table> <p>De keuze voor vraagvormen is afhankelijk van de mogelijkheden die de bronteksten bieden. Zo kan het voorkomen dat in een centraal examen een of meer vraagsoorten staan, die in eerdere centrale examens minder frequent gebruikt werden.</p> <p><i>Status van het correctievoorschrift: regelgeving</i> Het CvTE heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift. Als de corrector van mening is dat het correctievoorschrift een onvolkomenheid bevat, neemt hij contact op met het Examenloket via het contactformulier op www.examenloket.nl.</p> <p>Bijlage 1 bevat informatie voor de correctoren om op een juiste manier met het correctievoorschrift om te gaan</p>	Vraagsoorten	Vraagvormen	meerkeuzevragen	1. meerkeuze met 3 - 6 alternatieven	2. meerkeuze - invul(cloze)	Voorgestructureerde vragen	3. in-of aanvulvraag	4. combinatievraag	5. beweringenvraag	6. ordeningsvraag	Open vragen	7. citeervraag	8. kort-antwoordvraag	9. lang-antwoordvraag
Vraagsoorten	Vraagvormen														
meerkeuzevragen	1. meerkeuze met 3 - 6 alternatieven														
	2. meerkeuze - invul(cloze)														
Voorgestructureerde vragen	3. in-of aanvulvraag														
	4. combinatievraag														
	5. beweringenvraag														
	6. ordeningsvraag														
Open vragen	7. citeervraag														
	8. kort-antwoordvraag														
	9. lang-antwoordvraag														
Ontvangen van vakspecifieke mailings	<p>Voor uw taak als examinator (corrector) van de centrale examens is het belangrijk dat u goed geïnformeerd bent. Dat kan via een persoonlijke pagina op Examenblad. Via deze pagina ontvangt u inhoudelijke en formele informatie over de centrale examens van uw vak op maat, zoals bijvoorbeeld een test met het correctievoorschrift of een enquête over een conceptsyllabus. Hebt u als docent nog geen persoonlijke pagina op Examenblad.nl waardoor u de mailings</p>														

niet rechtstreeks ontvangt, laat u zich hiervoor dan registreren door uw examensecretaris.

BB

Digitaal ce

examenvorm:	digitaal c.e. in Facet.
afnametijdstip:	door de examensecretaris van de school zelf in te plannen.
nadere informatie:	<ul style="list-style-type: none">• <i>Keuze voor digitaal</i> Uw school kiest zelf of de centrale examens BB digitaal in Facet worden afgenomen of op papier. De keuze voor digitaal geldt voor alle algemene vakken BB. Uw school kan dus niet bij het ene vak kiezen voor digitaal en bij het andere vak voor papier. Gedurende het schooljaar heeft uw school de mogelijkheid om terug te gaan naar de papieren cse's. Dit gaat altijd via de examensecretaris.• <i>Brochure met kaders</i> Gedetailleerde informatie over de digitale centrale examens staat in de brochure 'Kaders flexibele en digitale centrale examens BB en KB 2019'.• <i>Richtlijnen geheimhouding</i> Op onderdelen heeft de brochure de status van regelgeving. In het bijzonder geldt dat docenten kennis moeten hebben van de richtlijnen met betrekking tot geheimhouding, die beschreven zijn in de brochure 'Kaders flexibele en digitale centrale examens BB en KB 2019'.• <i>Toegestane hulpmiddelen</i> Bij de digitale centrale examens zijn dezelfde hulpmiddelen toegestaan als bij de papieren cse's. Dat betekent dat kandidaten bijvoorbeeld een woordenboek en kladpapier mogen gebruiken. In verband met de geheimhouding moet de school erop toezien dat de kandidaten het kladpapier achterlaten in de examenruimte. Voor een overzicht van de toegestane hulpmiddelen, zie bijlage 1A van de Regeling toegestane hulpmiddelen voor de centrale examens VO 2019.• <i>Geen handmatige correctie</i> De digitale centrale examens Engels en Duits bevatten alleen computerscoorbare opgaven. Dat betekent dat er voor deze centrale examens geen handmatige correctie uitgevoerd hoeft te worden. Via de inzagemodule kan iedere docent Duits/Engels de opgaven zien van de variant(en) die zijn leerlingen hebben afgelegd, alsmede hun antwoorden en de scorepunten die door Facet aan de antwoorden van de leerlingen zijn toegekend. Als de docent daarin een fout zou signaleren, moet hij contact opnemen met het Examenloket (examenloket@duo.nl). Ook het inzage-recht voor leerlingen is bij deze geheel automatisch scoorbare CE's niet anders dan bij de overige digitale CE's. Meer informatie, zie de brochure "Kaders flexibele en digitale centrale examens BB en KB 2019".

Papieren cse

examenvorm:	papieren cse.
afnametijdstip:	volgens het rooster voor de centrale examens www.examenblad.nl → jaarring 2019→ vmbo BB → onderwerpen → rooster en andere belangrijke data (algemeen)

KB

Digitale ce

examenvorm:	digitaal c.e. in Facet
afnametijdstip:	door de examensecretaris van de school zelf in te plannen.
nadere informatie:	<ul style="list-style-type: none">• <i>Keuze voor digitaal</i> Uw school kiest zelf of de centrale examens KB digitaal in Facet worden afgenomen of op papier. De keuze voor digitaal geldt voor alle algemene vakken KB. Uw school kan dus niet bij het ene vak kiezen voor digitaal en bij het andere vak voor papier. Gedurende het schooljaar heeft uw school de mogelijkheid om terug te gaan naar de papieren cse's. Dit gaat altijd via de examensecretaris.• <i>Brochure met kaders</i> Gedetailleerde informatie over de digitale centrale examens staat in de brochure 'Kaders flexibele en digitale centrale examens BB en KB 2019'.• <i>Richtlijnen geheimhouding</i> Op onderdelen heeft de brochure de status van regelgeving. In het bijzonder geldt dat docenten kennis moeten hebben van de richtlijnen met betrekking tot geheimhouding, die beschreven zijn in paragraaf 8.5 van de brochure 'Kaders flexibele en digitale centrale examens BB en KB 2019'.• <i>Toegestane hulpmiddelen</i> Bij de digitale centrale examens zijn dezelfde hulpmiddelen toegestaan als bij de papieren cse's. Dat betekent dat kandidaten bijvoorbeeld een woordenboek en kladpapier mogen gebruiken. In verband met de geheimhouding moet de school erop toezien dat de kandidaten het kladpapier achterlaten in de examenruimte. Voor een overzicht van de toegestane hulpmiddelen, zie bijlage 1A van de Regeling toegestane hulpmiddelen voor de centrale examens VO 2019.• <i>Geen handmatige correctie</i> De digitale centrale examens Engels en Duits bevatten alleen computerscoorbare opgaven. Dat betekent dat er voor deze centrale examens geen handmatige correctie uitgevoerd hoeft te worden. Via de inzagemodule kan iedere docent Duits/Engels de opgaven zien van de variant(en) die zijn leerlingen hebben afgelegd, alsmede hun antwoorden en de scorepunten die door Facet aan de antwoorden van de leerlingen zijn toegekend. Als de docent daarin een fout zou signaleren, moet hij contact opnemen met het Examenloket via het contactformulier op www.examenloket.nl. Ook het inzage-recht voor leerlingen is bij deze geheel automatisch scoorbare CE's niet anders dan bij de

	overige digitale CE's. Meer informatie, zie de brochure " Kaders flexibele en digitale centrale examens BB en KB 2019 ".
--	--

Papieren cse

examenvorm:	papieren cse
afnametijdstip:	volgens het rooster voor de centrale examens www.examenblad.nl → jaarring 2019→ vmbo GL/TL → onderwerpen → rooster en andere belangrijke data (algemeen)

GL/TL

examenvorm:	cse
afnametijdstip:	volgens het rooster voor de 9 → vmbo TL → onderwerpen → rooster en andere belangrijke data (algemeen)'
Onderzoek prestatie-eis via WOLF	<p>De komende jaren willen we onderzoeken wat naar de mening van het onderwijsveld een redelijke prestatie-eis (gemiddeld cijfer en percentage onvoldoende) voor de verschillende centrale examens is. Als onderdeel van dit onderzoek is in 2018 een pilot uitgevoerd bij 11 vakken waaronder uw vak. De respons voor uw vak was 33%. Wij danken deze docenten voor hun deelname.</p> <p>We willen dit onderzoek in 2019 herhalen bij dezelfde vakken om te zien of het oordeel van de docenten over jaren heen enigszins constant is. Pas dan weten we of de resultaten betrouwbaar zijn. Wij hopen in het najaar van 2019 naar buiten te treden met meer gedetailleerde resultaten.</p> <p>Aan u wordt ook dit jaar gevraagd in Wolf een extra vraag in te vullen, voorafgaand aan de examenafname. De vraag luidt 'Vindt u dat deze leerling voldoende vaardig is voor het centraal examen en een voldoende cijfer zou moeten krijgen?'. Een uitgebreidere instructie wordt in april verspreid via Examenblad.nl en wordt opgenomen in de Wolf-handleiding.</p>

Bijlage 1

Het beoordelingsmodel van het CE vmbo moderne vreemde talen: ga er correct mee om!

De centrale examens moderne vreemde talen vmbo toetsen leesvaardigheid. Voor een betrouwbare meting van de vaardigheid van examenkandidaten bestaat het examen uit meerdere teksten en vragen. De vragen zijn gevarieerd, zowel inhoudelijk als qua vorm. De kandidaat moet aantonen de verschillende aspecten die samen deel uitmaken van leesvaardigheid, voldoende te beheersen.

Regels voor de correctie

Voor de individuele leerling en het onderwijs in zijn totaliteit is het van belang dat kandidaten kunnen rekenen op een gelijkwaardige beoordeling en er geen sprake is van willekeur bij de correctie en scoring. De hoofdstukken *Regels voor de beoordeling*, *Algemene regels* en *Vakspecifieke regels*, te vinden aan het begin van de correctievoorschriften, zijn bedoeld om hierbij ondersteuning te bieden en het correctiewerk te vergemakkelijken.

De beoordeling van meerkeuzevragen

De centrale examens moderne vreemde talen vmbo bestaan uit meerkeuzevragen, open vragen en voorgestructureerde vragen. De beoordeling van meerkeuzevragen zal over het algemeen geen problemen opleveren. Een meerkeuzevraag kan 0 of 1 scorepunt opleveren. Regel 4 van de *Algemene regels* in het correctievoorschrift geeft aan hoe om te gaan met de scoring. Het is niet toegestaan om af te wijken van het correctievoorschrift.

De beoordeling van open vragen

De beoordeling van de open vragen geeft soms aanleiding tot discussie tussen correctoren. Het correctievoorschrift kan, als het gaat om open vragen, niet altijd volledig zijn. Examenkandidaten kunnen bij open vragen antwoorden anders formuleren dan in het correctievoorschrift is aangegeven en die antwoorden kunnen door correctoren verschillend worden geïnterpreteerd. Of het geformuleerde antwoord nog binnen de grenzen van het beoogde goede antwoord valt, is aan de eerste en tweede corrector om te bepalen. Correctoren zullen vanuit hun deskundigheid zelf moeten bepalen of een antwoord goed (genoeg) is. Bepalingen 3.2, 3.3, 3.7 en 3.8 van de *Algemene Regels* geven wel richting. De mogelijkheid om aan antwoorden die niet in het correctievoorschrift staan toch een scorepunt toe te kennen, is bedoeld voor niet gegeven antwoordalternatieven die op vakinhoudelijke gronden wel juist zijn. Deze mogelijkheid is niet bedoeld om een gebrekkig of onvolledig antwoord toch maar goed te rekenen.

De mededeling die boven de opgaven van de centrale examens moderne vreemde talen staat (*Let op: beantwoord een open vraag altijd in het Nederlands, etc.*) laat weinig twijfel bestaan over de taal waarin het antwoord op open vragen geformuleerd dient te worden. De instructie heeft tot doel te voorkomen dat kandidaten bij open vragen (die expliciet niet als citeervraag zijn bedoeld) stukken uit de bevraagde tekst overschrijven, zonder dat voor de corrector duidelijk is of de kandidaat ook daadwerkelijk begrijpt wat er staat. Door kandidaten te dwingen zelf het antwoord in het Nederlands te formuleren is het eerder duidelijk of de kandidaat de tekst heeft begrepen.

De beoordeling van citeervragen

In het examen zitten ook citeervragen, dat zijn vragen waarvoor de kandidaat het juiste tekstdeel moet aanhalen.

Vaak luidt de opdracht: "Citeer de eerste twee woorden van de zin waarin ...". De instructie dient om te voorkomen dat de kandidaat lange stukken tekst moet overschrijven. Citeert de kandidaat meer dan de eerste twee woorden van de juiste zin dan geeft hij nog steeds het correcte antwoord op de gestelde vraag en verdient hij derhalve natuurlijk het scorepunt dat of de scorepunten die de vraag waard is. Dit wordt vaak in het CV al aangegeven.

Er zijn echter ook citeervragen waarbij van de kandidaat gevraagd wordt precies aan te geven waar het antwoord begint en waar het eindigt. In het correctievoorschrift zal dan ook een duidelijk begin en einde van het citaat te vinden zijn. Analoog aan wat hierboven staat, geldt ook hier dat het antwoord niet fout wordt als de kandidaat opschrijft wat er tussen begin en einde staat. Terwijl de instructie aangeeft dat slechts het eerste en laatste woord van de bedoelde passage opgeschreven hoeft te worden, is het antwoord niet fout als ook de tussenliggende woorden zijn opgenomen en is het respectievelijke aantal scorepunten wel degelijk verdiend. Citeert de kandidaat ook nog tekst buiten het deel dat in het correctievoorschrift staat, dan geeft hij of zij geen correct antwoord meer op de gestelde vraag en dient het respectievelijke aantal scorepunten niet te worden toegekend.

Daarnaast is er ook nog een derde variant aan citeervragen: een vraag waarvoor de kandidaat heel specifiek één of een heel beperkt aantal woorden moet aanwijzen. Bij die vragen staat in het beoordelingsmodel duidelijk vermeld dat meer of minder citeren niet is toegestaan.

Een fout of onvolkomenheid in het correctievoorschrift

Mocht een corrector denken dat er een fout of onvolkomenheid in het correctievoorschrift staat, dan kan hij dit bij het CvTE via Examenloket via het [contactformulier](#) op www.examenloket.nl melden. Als blijkt dat de corrector gelijk heeft, dan volgt een officiële aanvulling van het CvTE op het correctievoorschrift als de consequenties van de fout niet te verwaarlozen zijn en de correctie niet te ver is gevorderd. Mocht er sprake zijn van een aantoonbare fout, maar de correctie is al te ver gevorderd, dan kan CvTE besluiten de normering aan te passen. Berichten over aanvullingen op het correctievoorschrift worden gecommuniceerd via Examenblad.nl aan de examensecretaris van de school. Om goed op de hoogte te zijn van de informatie over de centrale examens voor uw vak kunt u zich ook zelf via de examensecretaris op uw school aanmelden voor het mailsysteem van Examenblad.nl, zie [paragraaf 1.3](#) van de Septembermededeling.